

Prenumerationspris:

1/1 år Ekr. 2:—
1/2 " " 1:—
1/4 " " 0:50

Utgivare: Svenska Folkförbundet.

Redaktör: N. Blees, Rütligatan 3, Tallinn.

Utkommer varannan vecka

Pren. pris till utlandet:

1/1 år Ekr. 3:—
1/2 " " 1:50
1/4 " " 0:75

Hjälp Kustbon!

En var svensk, som intresserar sig för det svenska kulturarbetet i Estland, bör visa detta genom att prenumerera på Kustbon, vilket i Sverige kostar 3 kr. pr år och kan verkställas på varje poststation.

Av de svenska kulturinstitutionerna i Estland är tidningen Kustbon den sämst ställda. Den är hänvisad att slå sig fram så gott den kan, har inga säkra anslag att räkna med, är nummer direkt ingens "skötebarn". Och dock brukar man inom andra nationer hålla just tidningen som det kanske viktigaste medlet att hålla en liten minoritet i främmande land i kontakt med språkets huvudland och samla minoritetens spridda folkgrupper.

Ett tusental årsabbonenter i Sverige å 3 kr. skulle säkerställa tidningens kostnader för papper, tryck och distribution som fyrsidig veckotidning, och övriga inkomster skulle då förslå att fördubbla detta mer än anspråkslösa format samt sätta redaktionen i stånd att organisera ett effektivt korrespondensväsen i de estlandsvenska orterna och göra tidningen mera underhållande och mångsidig.

Prenumerera på Kustbon och lätta därigenom Redaktionen bemödanden att utöka den till en verklig tidning till svenskhetsarbetets och estlandssvenskarnes fromma.

Vi be intresserade svenska tidningar avtrycka detta.

Redaktionen.

Julius Juhlin ✦

En av Riksföreningens äldste ledare och kraftigaste personligheter, förre svenske stadsrådet och generalpostdirektören Julius Juhlin avled den 10 jan. i Stockholm, 73 år gammal.

Juhlin var en av de inflytelserikaste krafterna inom Världspostföreningen, och som en av Riksföreningens v. ord-

förande intresserade han sig särskilt för det svenska kulturarbetet i Estland. Före sin död fick han glädjen att uppleva förverkligandet av en gammal älsklingsstanke — gymnasiet i Hapsal.

Kustbons redaktion sänder till den gamle estlandsvännens grav ett sista tack.

Storpolitik över Östersjön.

Ända sedan nyåret upptagas sinnen Östersjön runt av det "neutralitetsförslag" som Ryssland och Polen gjort de baltiska randstaterna och Finland. De båda ovannämnda stormakterna ha erbjudit småstaterna sitt skydd mot eventuella angrepp mot deras självständighet. Om ett sådant erbjudande antages, synes det ofrånkomligt att man mer eller mindre räkar i beroende av de mäktiga grannarna.

De baltiska randstaterna ha grundats av de i det stora kriget segrande västmakterna som en skyddsmur mot öster. Sedan Ryssland mer och mer stabiliserats och dess fiender börjat träda i vänskapliga förbindelser med den länge bannlysta sovjetstaten, ha västmakternas intresse för sin skyddsmur slappnat och vi ha nu fått uppleva att fienden i öster erbjudit "skyddsmuren" skydd mot väster. Ty bakom den egenartade aktionen synes ej annat kunna ligga än en östmakternas önskan att här i Baltikum sätta stopp för verkliga eller inbillade tyska utvidgningsplaner.

"Polska korridoren" är f.n. ytterst aktuell i Tyskland. Det numer polska Väst-Preussen, som skiljer Ost-Preussen från tyska rikets huvudmassa. Denna "korridor" betyder ett livsintresse av första rang för Polen, som därigenom har tillgång till havet, men den är också minst lika störande för Tysklands del.

Så länge "korridoren" består kan man knappast vänta grannsämja mellan Polen och Tyskland. Det är alltså av största vikt att korridorfrågan får en lösning, som är antaglig för båda parterna. En sådan utväg vore, om Polen i stället för Väst-Preussen finge en annan kusträcka, och i så fall komma väl Lithauens och södra Lettlands kuster närmast i fråga.

Ryssland för sin del har nog aldrig uppgivit tanken på att återförvärva större eller mindre del av sina forna kustländer. För att godkänna bytet i söder kan det tänka sig att Ryssland förbehållit sig ett visst utnyttjande av Estlands kuster och hamnar för att lätta sina onekligen litet tränga sjöförbindelser.

Vad för hemlig stormaktspolitik som ligger bakom det uppseendeväckande neutralitetsförslaget är ej gott att säga. Men att frågan om den baltiska kustens uppdelning i "intressesfärer" i någon form varit på tal mellan Ryssland, Polen, Tyskland, England och Frankrike torde man knappast få betvivla.

Redan länge har Polen sträckt ut sina tentakler mot Skandinavien, i första hand Sverige, för att åstadkomma ett närmande. Polens intresse att under sin ledning skapa ett Östersjöförbund med spets mot Tyskland torde stå i samband med interventionen i Baltikum. Den lettiske utrikesministerns nyligen skedda besök i Sverige och Finland tyder på att Lettland vill höra sig för därstädes hur stämningen ligger till för ett dylikt östersjöförbund.

För Estland liksom för övriga småstater torde det vara av största vikt att ej fatta ställning till några nya politiska kombinationer under inflytande av en upphetsad folkstämning.

Svenska gymnasiet i Hapsal. Anordnar fest.

Lördagen den 3 febr. kl. 1/2 7 e. m. anordnar Svenska gymnasiet i Hapsal en fest. Detta aftonsamkväm kommer att bjuda på ett rikt och omväxlande program, som är värt att ses av alla. Ingen bör därför försumma tillfället att komma och se. Den svenska elevkåren, som allt mer och mer utvecklats, skall utföra det mesta av programmet, och det blir nyheter i programväg — roligt som alltid.

Landsbygdens ungdom uppmanas att resa in och se. Det är värt att göra det. Man kommer sannerligen icke att ångra det. Kom alltså bestämt till svenska gymnasiets fest lördagen den 3 februari!

Hapsal idealplats för pensionerade.

En Redaktionen känd rikssvensk har tillställt oss följande förslag, som vi finna beaktansvärt och därför be pressen i Sverige föra vidare. Red står till tjänst med alla slags upplysningar.

Det finnes i Sverige en kategori människor, som på visst

Käre läsare i Estland!

Tiderna må väl fortfarande vara bistra, men om Du i känslan av Din svenskhet bjöde till litet bättre, skulle Du nog kunna betala in prenumerationsavgiften för det nya året eller en del därav. Redaktionen kommer ej längre att sända friexemplar av tidningen, om Du ej kan styrka att verklig nöd hindrar Dig att betala.

RED.

sätt intar en särställning — och en icke vidare angenäm sådan — nämligen de pensionerade kaptenerna. Vid 50 år tvingas de att avgå, pensionen är för knapp för att man utan verkliga svårigheter kan dra sig fram med hustru och oftast ännu i skolåren varande barn. För vart år blir det allt svårare för en uttjänt knekt att få något civilt arbete. Att ännu i sin fulla kraft nödgas föra den pensionerades dådlösa tillvaro — därtill under svåra bekymmer för familjens uppehälle — är ingen avundsvärd lott för en man.

Hapsal är en billig ort i ett av Europas allra billigaste länder. Staden har svenskt gymnasium, är svenskbygdens centrum och bjuder en idyll som är fullt jämförlig med de små berömda svenska pensionärstäderna Strängnäs, Grenna, Norrtelge m.fl. På en kaptenspension, som i Sverige representerar ett tryckande minimum för en kultiverad, barnvälsignad familj, kunde man i Hapsal leva mycket gott och t. o. m. lägga av en slant. För 300 kr. om året hyr man ett rymligt enfamiljshus om fem eller sex rum med trädgård, på sommaren har man ett behagligt och omväxlande badortsliv och vintertid bjuder den lilla staden mer kultiverad samvaro under billigaste former än man i Sverige kan föreställa sig. Skatterna äro efter svenska begrepp mycket lindriga och de små ruckningar i livsföringen, som utflyttningen till främmande land under barnens skolår nödvändiggör,

torde mer än väl uppvägas av förmånen att kunna leva ganska komfortabelt på mindre än 3000 kr. om året.

För den lilla staden torde pensionerade svenska kapten representera ytterst välkomna skatteobjekt, och gymnasiet kan blott glädja sig åt ett större antal elever — både pojkar och flickor. Terminsavgift 35 kr.

* Pensionerad familjefar.

Lantbrukets livsfrågor.

Vid "Estländska lantbruksföreningens" sista årsmöte höll dess v. ordförande den framstående agronomen, Herr W. v. Harpe-Engdes, ett utomordentligt intressant tal, vari han sammanfattade det estländska lantbrukets läge och närmaste utsikter. Vi införa här några utdrag. Red.

Det har under det gångna året än en gång visat sig, huru viktiga våra skogar äro för kvarhållande av markens fuktighet och som magneter för regn. Man inser ej skogens nationalekonomiska vikt som arbetsgivare för människor och hästar under vintern. I stället ser man sommartid massor av lastbilar tillhörande olika timmerhandlare köra timmer till stationerna och därigenom fördärva vägarna samt skapa arbetslöshet i skogen under vintern för bonden och hans hästar.

En mycket betydande produktionsminskning är att fastställa på alla slags mjölkprodukter, vilket talar sitt tydliga språk beträffande det förhärjande prisfallet i början av år 1933. Det blir nu envar lantbrukares uppgift att göra allt för att rädda sin produktionsförmåga tills bättre konjunkturer inträda. Vad spanmålsprisen beträffar har den estniska kronans fall varit utan betydelse, ja rågspriset har t. o. m. sänkts för den lilla monopolkvantiteten. Men monopolet har i alla fall haft sin indirekta verkan på prisbildningen, i det det hindrat rågen i den fria marknaden att slumpas bort för en spottstyver. De mycket låga priserna för grovt korn har fört till betydande inskränkning av kornodlingen i Estland, vilket i samband med förra årets mycket svaga skörd lett till stark efterfrågan på detta

sädesslag från bryggeriernas sida. Hade man säkerhet för avsättning till drägliga priser skulle det nu i vår löna sig att övergå till ökad kornodling. Att denna vid betryggad avsättning bjuder mindre risk än den numer så omtyckta vårveteodlingen är oss alla klart.

Potatispriset är också mycket lågt i år, och man måste tyvärr fastslå, att potatisen förlorat en stor del av sin betydelse som penninginbringande rotfrukt. Men i alla fall får man inte glömma, att potatisodlingen vid stark gödsling alltså har sin stora betydelse som förfukt och som foder åt kor och hästar.

Världen befinner sig i en alltså stigande spänning: Folken kämpa om avsättning för sina varor, näring och plats för sin utveckling. Att helt enkelt låta krisen "värka ut" går inte längre sedan man allmänt tagit avstånd från den liberala uppfattningen av nationalekonomien. Varje folk, varje stat måste låta lantbruket mer och mer bli den bärande grunden för sin ekonomi och ställa dess livsfrågor i förgrunden.

Men hur gör man hos oss? Med undantag av vinterspanmålens tivelaktiga monopolställning företages föga som kunde medföra en förbättring av vårt lantbruks produktions- och avsättningsmöjligheter. Allt fortfarande förbli politiska sympatier och antipatier utslagsgivande då det gäller att göra något för lantbruket, och man skapar därigenom ett läge, som slutligen tvingar oss att betydligt insränka vår mjölkproduktion.

Om så måste ske, vad för slags ersättning kan man räkna med? Utan gödselproducerande djur kan man ju inte reda sig.

Inför denna nödvändighet har man kommit på tanken att minska risken och i tid lägga grunden till en lönande färskötsel.

Om vi också genom nuvarande förhållanden kommit in i en ytterst svår depression, så finns det dock talrika bevis för att vårt lantbruk dock har möjlighet att undvika den så farliga nedgången i produktionen om man bara i god tid förstår att anpassa sig efter den

moderna jordbruksvetenskapens forskningsresultat och erfarenheter i länder som hunnit längre än vi.

Till slut får Redaktionen framhålla önskvärdheten att följa med "Estländska lantbruksföreningens" arbete på lantbrukets förkovran, och vi rikta en en hövlig vädjan till vår energiske rektor Erlund på Birkas att emellanåt lämna oss passande referat över föreningens tidskrift.

Ärade prenumeranter

torde ha godheten skyndsamt insända prenumerationsavgifterna för 1934.

Vidare vore vi tacksamma, om de läsare som det kunna och icke förvara tidningen godhetsfullt ville återsända till redaktionen Kustbon nr. 1 för 1934. Redaktionen behövde ett 20-tal ex. av nämnda nummer som tyvärr här är slut redan. *Red.*

Inrikes.

Den nya grundlagen har trätt i kraft.

Den 24 dennes trädde den vid sista folkomröstningen antagna nya grundlagen i kraft. Detta viktiga ögonblick — kl. 12 på natten mellan den 23 och 24 ds — firades högtidligt i huvudstaden och andra större städer. Regeringen hade ett festligt sammanträde, varvid Konstantin Päts blev t. f. president och utrikesministern J. Seljamaa premiärminister. På kvällen den 24 förättades tacksägelsegudstjänster i kyrkorna. — President- och riksdagsvalen försiggå senast i slutat av april.

Resultatet av stadsvalen i Tallinn är ännu icke i detalj bekant, man så mycket vet man, att frontmännen erhållit mera röster än alla andra partier tillsammans, d. v. s. de fingo ensamma absolut majoritet i stadsfullmäktigeförsamlingen. Samma förhållande råder även i andra större städer. — Svenskarna ingingo valförbund med kristl. folkpartiet, vilket parti röstade in endast två mandat. Det synes vara utsikter för svenskarna att få ett av dessa mandat, näml. herr Beipman.

S. O. V:s ungdomsförening

Enighet

anordnar

Teafton

torsdagen den 1 februari kl. 7 e. m. å Riddaregatan 3.

Programmet omfattar sång, musik m. m.

Alla hjärtligt välkomma!

På Runö har en svårartad influensaepidemi med talrika fall av lunginflammation härjat. Som väl är lyckades det i höstas pastor Grönberg — öns herde — att få en rikssvensk sjuk-syster stationerad på den isolerade ön.

Lennuk och Vambola de gamla krigsbåtarna gå fortfarande igen som spöken från sommarens. Det har visat sig att vi inte fått hela den summa Peru anslagit för köpet — betydligt över en million kr. ha kommit bort på vägen och nu har — Perus minister i Berlin kommit hit för att tillsammans med vår regering söka bringa ljus i affären. Om de båda skeppens värde som krigsvapen möjligen kan betvivlas, så ha de som tillhygge i den politiska kampen visat sig förtsklassiga.

Utlandet.

I Frankrike har den i Ryssland födde storsvindlaren Stavinsky nyligen dött. Efter ett högst äventyrligt liv i flera länder grundade han i den sydfranska staden Bayonne en bank, som drev storartade svindelaffärer med förfalskade värdepapper till ett belopp av flera hundra millioner francs.

Stavinsky lade med framgång an på att komma i vänskapsförhållande med framstående politiker, och den franska regeringen är härigenom så komprometterad att dess bestånd hotats. Den avlidnes vänner göra gällande att han ej själv tagit livet av sig efter det svindeln upptäckts, utan att polisen skulle ha mördat honom för att räd- da högtstående personer som varit inblandade.

Svenska Riksdagen har nyligen öppnats under sedvanliga former. Av regeringens budgetförslag framgår att också den kommande riksdagen i första hand får egna sig lösningen av landets svårartade arbetslöshets- och finansiella krisfrågor.

I **Stockholm** har en ung nazistledare fältflygaren Viklund, som tillhör Furugårds nazistiska parti, blivit påskjuten på gatan, då han sent på natten var på väg hem från ett nazistsammanträde. Viklund uppger att han blivit skjuten från en förbifarande automobil, medan polisen anser att man har att räkna med ett av den skadade själv arrangerat överfall för att komma kommunisterna till livs. Saken har väckt stor uppståndelse i hela svenska pressen.

Den obligatoriska folkskolan i Sverige funderar man på att förlänga med ett år till sjuårig. Här i Estland vill man förkorta skolgången till fyra år.

Den hemlighetsfulla flygmaskinen i Norra Skandinavien utvecklar en allt livligare verksamhet. Man tror nu ej mer på smugglarteorin utan att det ligger någon hemlig politisk aktion bakom. Möjligen rör det sig om flera spökflygare, som ha ett välorganiserat signalsystem. Både i Sverige och Norge ha nu regeringarna beslutat att med insättande av militära flygkrafter lösa hemligheten.

I **Ryssland** ha åter en rad utlänningar häktats, tjänstemän hos ett i Ryssland verksamt schweiziskt företag. Likt de engelska ingenjörerna förra året anklagas de för "ekonomiskt spionage".

Stabiliseringen av dollarn låter alltså vänta på sig. Det talas om att president Roosevelt vill fixera den till 60% av dess guldvärde. Innan dollarns öde avgjorts få vi nog ej ro inom valutavärlden.

LUDWIG WIGART & Co. A./B.
ENGRÖSLAGER AV
Sybehör, Ylle-, Tricot- & Korta varor

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.
Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemist.

Sågverk- & Träbearbetningsmaskiner
tillverkas och försäljas alla slags Sågramar, Kantverk, 3"×9"—4"×12"Hyvelmaskiner, Klyvsågar och olika storlekar snickerimaskiner även begagnade maskiner.
A.-B. GÖTENEDS MEK. VERKSTAD
Tel. 37. — GÖTENE — Tel. 37.

AKTIEBOLAGET SJUNTORP

SJUNTORP
Tillverkare av:
Bomullsgarn & Vävnader
av alla slag samt band
och putsdukar.

Nytt i Hapsal!

Ehuru det finnes en mängd specialaffärer, såsom tyg-, läder-, sko- och kolonialvaruaffärer, har hittills saknats en handel, där man i större utsträckning och till billigare pris kunnat köpa finare stål- och järnvaror.

Denna brist har

E. Palias

numera aravhjälp, då han vid

Karja-gatan 10, Hapsal,
öppnat en tidsenlig järnhandel.

Vissa verktyg säljas med garanti.

I affären talas även svenska!

AKTIEBOLAGET
Gestriklands yllefabrik
JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och Korderof. Goda kvaliteter och billiga priser. (2429)

Vid besök i Stockholm, bo på
HOTEL PATRICIA, Vasagatan 36,
intill Centralpostkont. Tel. Namnanr.
Modern och billigt hotell.
Ett 90-tal rum fr 4 kronor.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23
Randsydda skodon, Mans- och Goss-skodon. Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla välsorterade affärer.

Rekommenderar sina förstk. tillverkningar av PROMENADSKODON, SPORT-, JAKT- och MORTKÅNGOR.

Besök
STENBERGS KONDITORI
Tel. 13 SKELLEFTÄ Tel. 258
Gott kaffe — Goda bakelser
Beställningar mottaga

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR
Järnvägsrestauranten

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig spritservering. Förstklassig musik. På sommaren enda platsen i staden för härlig parkservering. God plats för bilar.

Aktieb. LUDVIG SVENSSON
KINNA

rekommenderar sina välkända tillverkningar.

FENIX Föreningsgatan 7.
DRUVAN Engelbrektsgratan 5
Intima och hemtrevliga rest.-lokaler
Omtyckta klubbbrum. Direktion:
A.-B. MALMÖ-RESTAURANGER.

SÄKER PENNINGPLACERING
Engelholms Sparbank

HANSA
STOCKHOLM

Aktiekapital och reservfond
Kr. 6.000.000

FÖRSÄKRING

Avdelningskontor i Reval:
S. Karja 7.

KUMLA SKOFABRIK
Riks. 54 KUMLA Riks. 54
Rekommenderar sin tillverkning av Grövre o. Finare SKODON.

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Mersersatio
Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

E. Petterssons
Möbleringsaffär
Etabl. 1876 GÄVLE Tel. 324 o. 1206 MÖBLER och MATTOR.

TAGE HÅKANSSONS
Konditori, Kafé och Wienerbageri Klostergate 10 - Lund
Rekommenderas
Tel.; Konditoriet 603, Brödbutik. 360

Reserverad
Annonsplats.

Prima PORTLAND CEMENT
från
A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

SVEABLÄNDNING

Rostkaffet i blågula påsarna
tillfredställer alla i parti från
ENGWALL HELLBERG A.-B., GÄVLE

Giv barnen SVEA
CHOKOLAD och CACAO
Närande. Välsmakande.
A.-B. Svea Choklad-Norrköping

„Besök
Borås"

A. I. KJELGRENS EFTR.
Skövde (I. GOOD) Telefon 1-37
KÖTT- OCH CHARKUTERIAFFÄR
REKOMMENDERAS

Aktiebolaget
Nordiska Tapetfabriken
Arvika
Förstklassigt fabrikat Köp svenska tapeter.